

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	4
Tablo 5: BAP Proje Yürütücüleri Üzerinde Kalan Taşınırlar	12

KISALTMALAR

AŞ : Anonim Şirketi

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Temin ile Yapılan Alımlara İlişkin Bazı Hatalı İşlemlerin Bulunması
2. Pazarlık Usulü ile Yapılan İhaleler ve Doğrudan Temin ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Yüzde Onluk Sınırın Aşılması
3. BAP Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde Yürütücüsü Üzerinde Bırakılarak Geri Alınmaması
4. Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130 uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Sakarya Üniversitesi 1970 yılında açılan Sakarya Mühendislik ve Mimarlık Yüksekokulu olarak eğitim öğretim faaliyetlerine başlamakla birlikte bu okul 1971 yılında Sakarya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisine dönüştürülmüş, 1982-1992 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesi'ne bağlı bir fakülte olarak eğitim öğretim faaliyetine devam etmiştir. 1992 yılında ise 11.07.1992 tarih ve 21281 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3837 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun'un Ek 14'üncü maddesi ile Sakarya Üniversitesi adını almıştır.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sakarya Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Sakarya Üniversitesi bünyesinde 15 fakülte, 2 yüksekokul, 6 enstitü, 3 meslek yüksekokulu, 2 bölüm, 36 araştırma uygulama merkezi, 2 Kurul, 7 Koordinatörlük ve Yayın Komisyonu Başkanlığı bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 2.162'dir.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	331	23	354
Doçent	236	53	289
Doktor öğretim üyesi	410	133	543
Öğretim görevlisi	215	57	272
Araştırma görevlisi	435	187	622
Toplam	1627	453	2080

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	366	214	580
Sağlık	32	148	180
Avukatlık	3	2	5
Din	-	1	1
Teknik	111	79	190
Yardımcı	23	41	64
Sözleşmeli	74	19	93
İşçi	457	3	460
Toplam	1066	507	1573

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Sakarya Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 521.479.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 396.504.371,33 TL ödenek eklenmiş, 71.917.068,01-TL ödenek düşülmüş ve toplam ödenek 846.066.303,32 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin 795.762.611,94 TL'lik kısmı kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımının ve yılsonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
Personel Giderleri	385.191.000	554.219.834	143,88
Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	57.599.000	80.397.401	139,58
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	36.155.000	97.446.111	269,52
Cari Transferler	15.632.000	36.071.150	230,75
Sermaye Giderleri	26.902.000	27.628.114	102,69
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0
Toplam	521.479.000	795.762.610	152,59

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 795.762.610 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %152,59'u kullanılmıştır. Personel giderlerinde 385.191.000 TL olan ödeneğin 554.219.834 TL'si, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde 57.599.000-TL ödeneğin 80.397.401 TL'si, Mal ve Hizmet Alımı Giderlerinde 36.155.000 TL ödeneğin 97.446.111 TL'si, Cari Transferlerde 15.632.000 TL ödeneğin 36.071.150 TL'si, Sermaye Giderlerinde 26.902.000 TL ödeneğin 27.628.114 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Kültür Bakanlığı Sinema Genel Müd., Yurtdışı Türkleri ve Akraba Toplulukları, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 17.071.492,26 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	35.856.000	78.499.581	218,9
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	474.619.000	699.496.731	147,3
Diğer Gelirler	11.004.000	17.864.823	162,3
Sermaye Gelirleri		89.995	
Toplam	521.479.000	795.951.130	152,6
Gelirlerden Red ve İadeler (-)		1.543.537	
Toplam	521.479.000	794.407.593	152,3

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 521.479.000 TL olan Üniversitenin, yılsonunda gerçekleşen net bütçe geliri 794.407.593 TL'dir. Dönem faaliyet geliri 860.067.821,47 TL gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 1.546.527,20 TL ve faaliyet gideri 851.833.040,73 TL olan Üniversite, 2022 yılını 6.688.253,54 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 38.483.967,16 TL, gider toplamı 38.116.440,47 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 367.526,69 TL kâr ile tamamlanmıştır.

- İktisadi İşletmenin 2022 yılı gelir toplamı 24.716.533,95 TL, gider toplamı 22.483.477,91 TL olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla dönemi 2.233.056,04 TL kâr ile tamamlamıştır.

- Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent A.Ş bulunmaktadır. 27.08.2008 tarih ve 26980 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/13961 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 30.07.2009 tarihinde kurulan Sakarya Üniversitesi Teknokent'i anonim şirket statüsündedir. Üniversite, sermayesi 1.000.000,00 TL olan Teknokent A.Ş'ye, 560.000,00 TL sermaye ile % 56 oranında ortaktır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin

katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Üniversitede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. İç Kontrol Rehberinde yer alan kriterlere göre, hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Üniversitenin stratejik plan ve performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Üniversite iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlenmekle birlikte risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Üniversite tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. Üniversitede yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. Ayrıca yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Fakat, Üniversitenin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

Üniversite Faaliyet Raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

Üniversitenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Üniversitede İç Denetim Birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 3'ü de doludur. Ayrıca İç Denetim Biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sakarya Üniversitesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Temin ile Yapılan Alımlara İlişkin Bazı Hatalı İşlemlerin Bulunması

Üniversitenin, doğrudan temin yoluyla yapmış olduğu alımların incelenmesinde,

22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun ilgili maddesinin kullanım amacına uygun olmayan bazı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

Anılan Kanun'un 22'nci maddesine göre ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin ile alım yapılabileceği ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki idarelerin 218.395,00 TL'ye kadar olan ihtiyaçlarının da bu bent kapsamında temin edilebileceği düzenlenmiştir. Üniversite tarafından 2022 yılında, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre 13.865.860,93 TL alım yapılmıştır.

Üniversitenin, 2022 yılına ilişkin doğrudan temin yoluyla yaptığı alımlar incelendiğinde;

-Bazı alımlara ilişkin "Satınalma Onay Belgesi"nde ilgili alımın, 4734 Sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılacağı yer almış olmasına karşın aynı alıma ait "Ön Mali Kontrol Formu"nda işlemin 22'nci maddenin (a) bendine göre yapıldığı,

-Onay belgesinde Kanun'un 22'nci maddesinin (a) bendine göre ihtiyacın tek satıcıdan karşılanacağı belirtilmiş olmasına karşın 3 adet firmadan proforma faturanın alındığı,

-Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'nca alımı yapılan üç adet "ses ve ışık kiralama ile organizasyon" işlerinde sürekli olarak aynı üç firmadan teklif alındığı ve sonucunda da Mersin ilinde mukim aynı yükleniciden hizmetlerin alındığı,

-Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından alınan "Yüksek Öğrenim Sınavı Uluslararası Öğrenci Merkezi Fuar Katılım" hizmetinin bu alanda birçok firma olmasına karşın ihtiyacın sadece tek kişi tarafından sağlanabildiği gerekçesi ile bir eğitim kurumundan temin edildiği,

-Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nca alımı yapılan farklı 70 adet sarf malzemesi alımında 3 firmadan teklif alındığı ve her birim malzeme grubunun tümüne en düşük proforma teklifin bir firma tarafından verildiği tespit edilmiştir.

Üniversite, doğrudan temin düzenlemesinin amacına uygun olarak kullanılmasında gereken özen ve titizlik gösterileceğini ifade etmiştir.

Bu şekilde yapılan alımın hayatın olağan akışına uygun olmadığı, doğrudan teminin, mezkûr Kanun'un 22'nci maddesinde de düzenlendiği üzere; Üniversitelerin belirli koşulları içeren ihtiyaçlarının kısa sürede karşılanması için yapılan bir alım şekli olması nedeniyle

düzenlemenin amacına uygun olarak kullanılması gerektiği bu nedenle de uygulamada gerekli özenin gösterilmesi gerekliliği bulunmaktadır.

BULGU 2: Pazarlık Usulü ile Yapılan İhaleler ve Doğrudan Temin ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Yüzde Onluk Sınırın Aşılması

Üniversite tarafından doğrudan temin ve pazarlık usulü için belirlenen limitler kapsamında yapılan alımlarda, 22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen %10 sınırının aşıldığı, bunun için de Kamu İhale Kurulu'ndan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir.

Anılan Kanunu'nun 21'inci maddesinde satın alma usullerinden pazarlık usulü düzenlenmiş olup birinci fıkranın (f) bendinde de 2022 yılı için yaklaşık maliyeti 728.072,00 TL'ye kadar olan mal ve hizmet alımlarının bu usulle gerçekleştirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un 22'nci maddesinde ise ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin ile alım yapılabileceği ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki idarelerin 218.395,00 TL'ye kadar olan ihtiyaçlarının da bu bent kapsamında temin edilebileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 62'nci maddesinde ise; idarelerce uyulması gereken diğer kurallar belirtilmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde, yukarıda bahsedilen 21 ve 22'nci madde için belirtilen limitler kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu, Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanun'unun 62'nci maddesinin (ı) bendinin nasıl uygulanacağına ilişkin ayrıntılı açıklamalara ise 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer verilmiştir. Buna göre; Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde, bütçe sahibi olan kamu idarelerinin yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarını dikkate almaları, %10 oranını ise mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplamaları gerekmektedir.

Ayrıca, %10 oranının aşılp aşılmadığı idareler tarafından takip edilmeli, söz konusu

oranının aşılacağına anlaşılması halinde Kamu İhale Kurulu'na başvuru yapılmalıdır. Oran aşıldıktan sonra yapılan başvuruların ise Kurul tarafından reddedileceği ifade edilmiştir.

İlgili Tebliğ'in "Başvuru işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde ise; başvuru işlemlerinin ne şekilde yapılacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yapılan incelemede, Üniversite tarafından 2022 yılında 21/f maddesine göre 613.568 TL, 22/d maddesine göre ise 13.865.860,93 TL olmak üzere toplam 14.479.428,93 TL alım yapılmış olup bu kapsamda yapılan harcamaların mal alımlarında 281.994,50 TL, yapım işlerinde ise 189.940,17 TL tutarında, %10'luk limitin üzerinde gerçekleştiği ve bu aşım için Kamu İhale Kurulundan izin alınmadığı tespit edilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 60'ıncı maddesinde "... 5'inci maddede belirtilen ilkelere ve 62'nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır" denilerek, ihale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; Kanun'un temel ilkeleri ve ilgili maddelerde belirlenen kurallara uymasının önemi belirtilmiştir.

Üniversite bulguya iştirak etmekle birlikte ihtiyaçlarını anılan yöntemler ile temin ederken, mevzuatta belirlenen esaslara uygun hareket etmesi gerekmektedir.

BULGU 3: BAP Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde Yürütücüsü Üzerinde Bırakılarak Geri Alınmaması

Üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projeleri sona erdikten sonra, proje kapsamında alınan taşınırlar hakkında Sakarya Üniversitesi BAP Komisyonu tarafından BAP Uygulama Yönergesi hükümlerine göre işlem tesis edilmediği anlaşılmıştır.

Anılan Yönerge'nin 21'ncü maddesinde; BAP Koordinasyon Birimi destekleri ile satın alınan taşınır mallar Üniversite envanter kayıtlarına alınacağı, bu demirbaşların proje tamamlanıncaya kadar proje yürütücülerinin kontrol ve kullanımına verildiği; bunların korunmasından, bakım ve onarımından proje yürütücülerinin sorumlu oldukları, tamamlanan projelere ait özellik arz eden makine ve teçhizatların ihtiyaç duyan üniversite araştırmacılarının kullanımına açık olduğu, BAP Komisyonu'nun bu tür makine ve teçhizatlarla ilgili olarak ortak bir alanda kullanıma sunulmaları, başka projelerde kullanılmak üzere geri alınmaları veya gerekli göreceği diğer tasarruflarda bulunma yetkisine haiz olduğu ifade edilmiştir.

Söz konusu projeler kapsamında yürütücülerin kullanımına verilmek üzere; monitör, porselen fırın, kesintisiz güç kaynağı, debisel ölçüm cihazı, kitap gibi cihazlar satın alınarak yürütücülere teslim edilmiş ancak sonrasında proje sonuçlanmış olmasına rağmen söz konusu cihazlar teslim alınmayarak ortak kullanım alanlarında bırakılmış, ortak kullanım alanlarına devir işlemleri yapılmamıştır.

Tablo 5: BAP Proje Yürütücüleri Üzerinde Kalan Taşınırlar

Malzemenin Adı	Miktarı	Proje Yürütücüsü	Bedeli (TL)	Cihaz Teslim Tarihi	Son Durumu
Binoküler Mikroskop	1 adet	M. B.	6.307,00	19.12.2019	Teslim Edilmedi
UVP Lamba	1 adet	E. G.	5.310,00	19.12.2019	Teslim Edilmedi
Membran Filtre Sistemi	1 adet	K.T.	3.540,00	21.11.2019	Teslim Edilmedi
İnterlab Laboratuvar	1 adet	M.T.	6.314,00	13.11.2019	Teslim Edilmedi
Vücut Analiz Tartı Cihazı	1 adet	M.K.U.	4.300,00	12.11.2019	Teslim Edilmedi
Elek Seti ve Sarsma Cihazı	1 adet	M.K.E.	7.493,00	12.09.2019	Teslim Edilmedi
Akıllı Bileklik	1 adet	A. G.K.	24.072,00	23.12..2019	Teslim Edilmedi
Scilogex Ölçme Cihazı	1 adet	S.C.A	1.219,00	09.12.2019	Teslim Edilmedi
100 Ton Kapasiteli Yük Hücresi	1 adet	M.Z.Ö.	7.498,00	26.11.2019	Teslim Edilmedi
Paslanmaz Platform	1 adet	F.K.	5.821,00	23.08.2019	Teslim Edilmedi

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere proje yürütücüleri yürüttükleri projelerden edindikleri taşınırları 18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenen Taşınır Teslim Belgesi ile teslim almışlar ancak projeler tamamlandıktan sonra taşınırları BAP Birimine teslim etmemişlerdir.

24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesi gereğince İdare; taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu olup malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerini mevzuatında öngörülen kurallar çerçevesinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapmakla yükümlüdür. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.

Üniversite, proje kapsamında alınan taşınırların yürütücüler tarafından iadesi ile verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre taşınır kullanımında gereken özen ve titizliğin

gösterileceğini ifade etmiştir.

Üniversitede proje kapsamında alınan taşınırların yürütücüler tarafından iade edilmediği anlaşılmış olup verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre taşınır kullanımına özen gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 4: Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması

Üniversitede dolu olan Genel Sekreter, Daire Başkanı, Enstitü Sekreteri, Fakülte Sekreteri, Yüksekokul Sekreteri, Şube Müdürü kadrolarına 23.07.1965 tarih ve 12056 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda sayılan istisnalar dışında görevlendirme yapıldığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanun'un "Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86'ncı maddesinde; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine, kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği ifade edilmiştir.

06.11.1981 tarihve 17506 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinin görev, yetki ve sorumlulukları düzenleyen (b) fıkrasının 4'üncü bendine göre rektörün; gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirme veya bunlara yeni görevler verme yetkisi bulunmaktadır.

Üniversitede Genel Sekreter, Daire Başkanı, Enstitü Sekreteri, Fakülte Sekreteri, Yüksekokul Sekreteri, Şube Müdürü kadrolarına usulüne göre atanmış personel asıl kadrosu dışında çalıştırılmakta, bu personelin kadro görevleri ise yine görevlendirme ile başka personel tarafından yürütülmekle ve bu yöntemle 55 adet görevlendirme yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde dolu kadro, kadronun halen başka bir memur tarafından kullanılıyor olması hali olup dolu kadroya vekâlet ancak, kadroda bulunan memurun kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işinden geçici olarak ayrılması halinde mümkündür.

Üniversite; Genel Sekreter, Daire Başkanı, Enstitü Sekreteri, Fakülte Sekreteri, Yüksekokul Sekreteri, Şube Müdürü kadrolarında görev yapan personelin görev yerleri ve görevlerindeki değişikliklerin, güncel yargı içtihatları dikkate alınarak 2547 Sayılı Kanunun

13'ncü maddesinin (b) fıkrasının 4'ncü bendinde ifade edilen rektöre verilen yetki çerçevesinde kamu zararına yol açmayacak şekilde yapıldığını ifade etmiştir.

Sonuç olarak; dolu kadroya 657 sayılı Kanun'da sayılan istisnalar dışında görevlendirme yapılması, personel mevzuatı ile ilgili temel düzenleme niteliği taşıyan mevzuata aykırıdır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>